

ສອນໂດຍ:
ພຣະອາຈາຣຍ໌ ທອງລອນ ສຸວັນນະສານ

ເບີໂທລະສັບ: 020 96859665

ຈຸດປະສົງຂອງການຮຽນ-ການສອນ

- ຄວາມໝາຍຂອງການແຈກກາຣັນຕ໌ທັງ 5 ໃນປຸງລິງຄ໌
- ການແຈກກາຣັນຕ໌ໃນປຸງລິງຄ໌

ບົດທີ 9 ການແຈກກາຣັນຕ໌ ໃນປຸງລິງຄ໌

1. ກາຣັນຕ໌ໃນປຸງລິງຄ໌

ກາຣັນຕ໌ໃນປຸງລິງຄ໌ ໝາຍເຖິງການນຳເອົາຄຳສັພທີ່ລົງທ້າຍດ້ວຍສຣະ ທັງ 5 ຕົວຄື: ອະ ອິ ອີ ອຸ ອູ ມາແຈກເພື່ອເຮັດໃຫ້ສັພນັ້ນສົມບູນແລ້ວນຳໄປປະກອບເປັນປະໂຫຍກ.

ຕົວຢ່າງທີ 1 ກາຣັນຕ໌ໃນປຸງລິງຄ໌ 5 ຕົວມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ອ ກາຣັນຕ໌ປຸງລິງຄ໌	ອິ ກາຣັນຕ໌ປຸງລິງຄ໌	ອີ ກາຣັນຕ໌ປຸງລິງຄ໌	ອຸ ກາຣັນຕ໌ປຸງລິງຄ໌	ອູ ກາຣັນຕ໌ປຸງລິງຄ໌
ກມາຣ ກມາຣ	ປັກຂີ ນິກ	ອິຕິຖີ ແຂກ	ອຸຈຸຈຸ ອີ້ອຍ	ອຕຸຖມຸ ຜູ້ຮູ້ຜົນ
ຂຕຸຕິຍ ກສັຕຣິຍ໌	ປາປກາຣີ ຄົນເຮັດບາບ	ອສີ ດາບ	ນຈຸຈຸ ຄວາມຕາຍ	ກຕມຸ ຄວາມກຕລຸລຸ
ປຸຣິສ ບຸຣຸສ	ໂກຄີ ຄົນມີໄພຄະ	ກິນີ ໝອນ	ເວຮຸ ໄມ້ໄຜ່	ຣນຸນມຸ ຜູ້ຮູ້ເຫດຖານ
ນກກຍ ລິງ	ສາມີ ສາມີ	ກຸມຸສີ ທີ່ອາໄສ	ເສຕຸ ຄົວ	ນຕຸຕມຸ ຜູ້ຮູ້ປະມາດ
ສກຸນ ນິກ	ຫຕຸຖີ ຊ້າງ	ອວີ ພະອາທິຕຍ໌	ເຫຕຸ ເຫຕ	ສພຸພມຸ ສັພພັນລຸ

2. ວິທີແຈກ ກາຣັນຕ໌ໃນປຸງລິງຄ໌

2.1 ອະ ກາຣັນຕ໌ໃນປຸງລິງຄ໌

ອະ ກາຣັນຕ໌ໃນປຸງລິງຄ໌ ໝາຍເຖິງຄຳສັບທີ່ເປັນສະຣະອະຍຸທ້າຍຄຳສັບທຸກຕົວໃນປຸງລິງຄ໌ ເຊັ່ນ: ປຸຣິສະ (ຜູ້ຊາຍ) , ສະກຸນະ (ນົກ) ແລະ ກຸລະ (ຕະກຸນ) ເປັນຕົ້ນ.

໑. ແຈກ ອ ກາຣັນຕ໌ ປຸງລິງຄ໌ທີ່ເປັນຄຳນາມນາມ*ປຸຣິສ (ຜູ້ຊາຍ)*.

ວົກຕຸຕິ	ເອກວຈນ	ພຫຸວຈນ
ປ	ປຸຣິສ + ສີ = ປຸຣິໄສ	ປຸຣິສ + ໄຍ = ປຸຣິສາ
ທ	ປຸຣິສ + ອໍ = ປຸຣິສໍ	ປຸຣິສ + ໄຍ = ປຸຣິເສ
ຕ	ປຸຣິສ + ນາ = ປຸຣິເສນ	ປຸຣິສ + ຫຼີ = ປຸຣິເສຫີ, ປຸຣິເສກີ
ຈ	ປຸຣິສ + ສ = ປຸຣິສສຸສ, ປຸຣິສາຍ, ປຸຣິສຕຸຖໍ	ປຸຣິສ + ນໍ = ປຸຣິສານໍ
ປຸ	ປຸຣິສ + ສນຸ = ປຸຣິສສຸນາ, ປຸຣິສນຸຫາ, ປຸຣິສາ	ປຸຣິສ + ຫຼີ = ປຸຣິເສຫີ, ປຸຣິເສກີ
ຈ	ປຸຣິສ + ສ = ປຸຣິສສຸສ	ປຸຣິສ + ນໍ = ປຸຣິສານໍ
ສ	ປຸຣິສ + ສນີ້ = ປຸຣິສສຸນີ້, ປຸຣິສນຸຫີ, ປຸຣິເສ	ປຸຣິສ + ສຸ = ປຸຣິເສສຸ
ອ	ປຸຣິສ + ສີ = ປຸຣິສ	ປຸຣິສ + ໄຍ = ປຸຣິສາ

2.2 ອີ ກາຣັນຕຸໃນປຸງລິງຄ໌

ອີ ກາຣັນຕຸໃນປຸງລິງຄ໌ ໝາຍເຖິງຄຳສັບທີ່ເປັນສະຣະອີຢູ່ທ້າຍຄຳສັບທຸກຕົວໃນປຸງລິງຄ໌ ເຊັ່ນ: ອລຸຊລີ (ປະນົມນີ), ກາວີ (ກາວີ) ແລະ ອຄຸຄີ (ໄຟ) ເປັນຕົ້ນ.

໑ ແຈກ ອີ ກາຣັນຕຸ ປຸງລິງຄ໌ທີ່ເປັນຄ່າງານນານ' ອລຸຊລີ (ປະນົມນີ)'.

ວິກຕຸຕິ	ເອກວຈນ	ພຫຸວຈນ
ປ	ອລຸຊລີ + ສີ = ອລຸຊລີ	ອລຸຊລີ + ໂຍ = ອລຸຊລີໂຍ, ອລຸຊລີ
ທ	ອລຸຊລີ + ອ່ = ອລຸຊລີ	ອລຸຊລີ + ໂຍ = ອລຸຊລີໂຍ, ອລຸຊລີ
ຕ	ອລຸຊລີ + ນາ = ອລຸຊລາ	ອລຸຊລີ + ຫີ = ອລຸຊລີຫີ, ອລຸຊລີກີ
ຈ	ອລຸຊລີ + ສ = ອລຸຊລີສຸສ, ອລຸຊລີໂລ	ອລຸຊລີ + ນ່ = ອລຸຊລີນ່
ປລ	ອລຸຊລີ + ສຸນາ = ອລຸຊລີນຸນາ, ອລຸຊລີຫາ	ອລຸຊລີ + ຫີ = ອລຸຊລີຫີ, ອລຸຊລີກີ
ຈ	ອລຸຊລີ + ສ = ອລຸຊລີສຸສ, ອລຸຊລີໂນ	ອລຸຊລີ + ນ່ = ອລຸຊລີນ່
ສ	ອລຸຊລີ + ສຸນີ = ອລຸຊລີສຸນີ, ອລຸຊລີນຸຫີ	ອລຸຊລີ + ສຸ = ອລຸຊລີສຸ
ອາ	ອລຸຊລີ + ສີ = ອລຸຊລີ	ອລຸຊລີ + ໂຍ = ອລຸຊລີໂຍ, ອລຸຊລີ

2.3 ອີ ກາຣັນຕຸໃນປຸງລິງຄ໌

ອີ ກາຣັນຕຸໃນປຸງລິງຄ໌ ໝາຍເຖິງຄຳສັບທີ່ເປັນສະຣະອີຢູ່ທ້າຍຄຳສັບທຸກຄົວໃນປຸງລິງຄ໌ ເຊັ່ນ: ເສຍຸຖີ (ຄົນມີຊັພຍ໌) ເປັນຕົ້ນ.

໑ ແຈກ ອີ ກາຣັນທ໌ ປຸງລິງຄ໌ທີ່ເປັນຄໍານາມນາມ* ເສຍຸຖີ (ຄົນມີຊັພຍ໌)*.

ວິກຕຸຕິ	ເອກວຈນ	ພຫຸວຈນ
ປ	ເສຍຸຖີ + ສີ = ເສຍຸຖີ	ເສຍຸຖີ + ໄຍ = ເສຍຸຖີໄນ, ເສຍຸຖີ
ທ	ເສຍຸຖີ + ອ໌ = ເສຍຸຖີ	ເສຍຸຖີ + ໄຍ = ເສຍຸຖີໄນ, ເສຍຸຖີ
ຕ	ເສຍຸຖີ + ນາ = ເສຍຸຖີນາ	ເສຍຸຖີ + ຫີ = ເສຍຸຖີຫີ, ເສຍຸຖີກີ
ຈ	ເສຍຸຖີ + ສ = ເສຍຸຖີສຸສ, ເສຍຸຖີໄນ	ເສຍຸຖີ + ນ໌ = ເສຍຸຖີນ໌
ປຸ	ເສຍຸຖີ + ສຸນາ = ເສຍຸຖີສຸນາ, ເສຍຸຖີນຸຫາ	ເສຍຸຖີ + ຫີ = ເສຍຸຖີຫີ, ເສຍຸຖີກີ
ຈ	ເສຍຸຖີ + ສ = ເສຍຸຖີສຸສ, ເສຍຸຖີໄນ	ເສຍຸຖີ + ນ໌ = ເສຍຸຖີນ໌
ສ	ເສຍຸຖີ + ສຸມີ = ເສຍຸຖີສຸສມີ, ເສຍຸຖີນຸຫີ	ເສຍຸຖີ + ສຸ = ເສຍຸຖີສຸ
ອາ	ເສຍຸຖີ + ສີ = ເສຍຸຖີ	ເສຍຸຖີ + ໄຍ = ເສຍຸຖີໄນ, ເສຍຸຖີ

2.4 ອຸ ກາຣັນຕຸໃນປຸງລິງຄ໌

ອຸ ກາຣັນຕຸໃນປຸງລິງຄ໌ ໝາຍເຖິງຄຳສັບທີ່ເປັນສະຣະອຸຢູ່ທ້າຍຄຳສັບທຸກຕົວໃນປຸງລິງຄ໌ ເຊັ່ນ: ຄຣຸ (ຄຣູ) ເປັນຕົ້ນ.

໑ ແຈກ ອຸ ກາຣັນຕຸ ປຸງລິງຄ໌ທີ່ເປັນຄຳນາມນາມ" ຄຣຸ (ຄຣູ) ".

ວິກຕຸຕິ	ເອກວຈນ		ພຫຸວຈນ	
ປ	ຄຣຸ + ສິ =	ຄຣຸ	ຄຣຸ + ໂຍ =	ຄຣໂວ, ຄຣູ
ທ	ຄຣຸ + ອ =	ຄຣຸ	ຄຣຸ + ໂຍ =	ຄຣໂວ, ຄຣູ
ຕ	ຄຣຸ + ນາ =	ຄຣຸນາ	ຄຣຸ + ຫິ =	ຄຣູຫິ, ຄຣູກິ
ຈ	ຄຣຸ + ສ =	ຄຣຸສຸສ, ຄຣຸໄນ	ຄຣຸ + ນ =	ຄຣຸນ
ປຸ	ຄຣຸ + ສຸນາ =	ຄຣຸສຸນາ, ຄຣຸນຸຫາ	ຄຣຸ + ຫິ =	ຄຣູຫິ, ຄຣູກິ
ຈ	ຄຣຸ + ສ =	ຄຣຸສຸສ, ຄຣຸໄນ	ຄຣຸ + ນ =	ຄຣຸນ
ສ	ຄຣຸ + ສຸນີ =	ຄຣຸສຸນີ, ຄຣຸນຸຫິ	ຄຣຸ + ສ =	ຄຣຸສ
ອາ	ຄຣຸ + ສິ =	ຄຣຸ	ຄຣຸ + ໂຍ =	ຄຣໂວ, ຄຣູ

2.5 ອຸ ກາຣັນຕຸໃນປຸງລິງຄ໌

ອຸ ກາຣັນຕຸໃນປຸງລິງຄ໌ ໝາຍເຖິງຄຳສັບທີ່ເປັນສະຣະອຸຢູ່ທ້າຍຄຳສັບທຸກຕົວໃນປຸງລິງຄ໌ ເຊັ່ນ: ວິນຸນ (ຜູ້ຮູ້ແຈ້ງ) ເປັນຕົ້ນ.

໑ ແຈກ ອຸ ກາຣັນຕຸ ປຸງລິງຄ໌ທີ່ເປັນຄຳນາມນາມ* ວິນຸນ (ຜູ້ຮູ້ແຈ້ງ)*.

ວິກຕຸຕິ	ເອກວຈນ	ພຫຸວຈນ
ປ	ວິນຸນ + ສີ = ວິນຸນ	ວິນຸນ + ໂຍ = ວິນຸນໂນ, ວິນຸນ
ທ	ວິນຸນ + ອ່ = ວິນຸນ	ວິນຸນ + ໂຍ = ວິນຸນໂນ, ວິນຸນ
ຕ	ວິນຸນ + ນາ = ວິນຸນນາ	ວິນຸນ + ຫິ = ວິນຸນຫິ, ວິນຸນຫິ
ຈ	ວິນຸນ + ສ = ວິນຸນນາ	ວິນຸນ + ນ່ = ວິນຸນນ່
ປນ	ວິນຸນ + ສຸນາ = ວິນຸນສຸນາ, ວິນຸນນຸຫາ	ວິນຸນ + ຫິ = ວິນຸນຫິ, ວິນຸນຫິ
ຈ	ວິນຸນ + ສ = ວິນຸນສຸສ, ວິນຸນໂນ	ວິນຸນ + ນ່ = ວິນຸນນ່
ສ	ວິນຸນ + ສຸນີ = ວິນຸນສຸນີ, ວິນຸນນຸຫິ	ວິນຸນ + ສຸ = ວິນຸນສຸ
ອາ	ວິນຸນ + ສີ = ວິນຸນ	ວິນຸນ + ໂຍ = ວິນຸນໂນ, ວິນຸນ

ຄໍາຖາມຄົ້ນຄວ້າ

1. ຈົ່ງແຈກກາຣັນຕ໌ໃນປຸງລົງຄ໌ຕາມຕາຕະລາງລຸ່ມນີ້:

ຄໍາສັພຍ໌	ຄວາມໝາຍ
ຄມນ	ກາຣໄປ
ອິສິ	ຮິສິ
ລ໌ມມຈາຣິ	ຄົນປະພິດລ໌ມ
ກິກຊຸ ກາລຍຸດ	ພະກິກຊຸ ຜູ້ຮັກກາລເວລາ

ຈົບບົດທີ 9 ການແຈກກາຣັນຕ໌ໃນປຸງລິງຄ໌

